

SURÁNYI SÁNDOR

Okl. gépészmérnök
Ügyvezető igazgató
Ganzplan Hungária Kft.

WIESZT LÁSZLÓ

Villamosmérnök, ügyvezető
Hungarotrain Kft.

LANGER BENCE

Okl. gépészmérnök
Ganzplan Hungária Kft.

Napelemmel a jövőbe keskeny nyomközön

Összefoglaló

A magyar fejlesztésű, „VILI” fantázia-
nevű, tisztán villamos hajtású, keskeny
nyomtávú, napelemes motorkocsi
egy alacsony üzemeltetési költségű,
és zéró környezet szennyező jármű,
amely elsősorban a kisforgalmú keskeny
nyomközű vasutaknak nyújthat költség-
hatékony megoldást a mindennapi üze-
meltetésben.

SURÁNYI, SÁNDOR
Dipl.-Ing. für Maschinenbau
Geschäftsführer
Ganzplan Hungária GmbH.

WIESZT, LÁSZLÓ
Elektroingenieur
Geschäftsführer
Hungarotrain GmbH.

SÁNDOR SURÁNYI
Mechanical engineer
Managing director
Ganzplan Hungária Ltd.

LÁSZLÓ WEISZT
Electrical engineer
Manager
Hungarotrain Ltd.

LANGER, BENCE
Dipl.-Ing. für Maschinenbau
Ganzplan Hungária GmbH.

BENCE LANGER
Mechanical engineer
Ganzplan Hungária Ltd.

Auf Schmalpurbahn mit Sonnenbatterien in die Zukunft

Zusammenfassung

Der mit Sonnenbatterien ausgerüstete Schmalspur-Triebwagen ungarischer Entwicklung unter Phantasie-Name „VILI”, mit direktem elektrischen Antrieb ist ein „Low-Cost“-Fahrzeug für den Betrieb und mit Null-Emission, der für die Schmalspurbahnen mit geringem Verkehr eine kosteneffiziente Lösung für den Tagesbetrieb anbieten kann.

With Solar Cells into the Future on N arrow Gauge

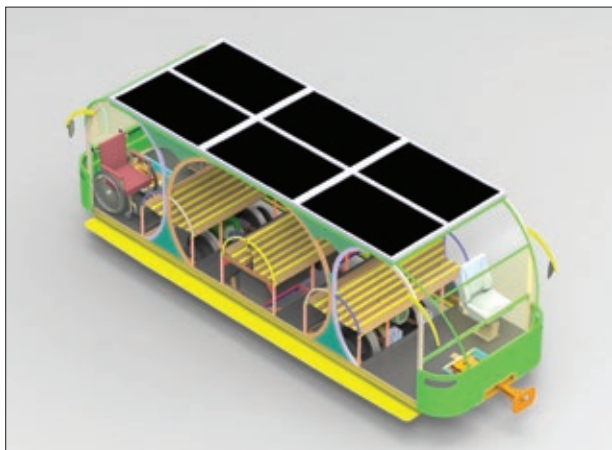
Summary

The Hungarian developed electric railcar nicknamed „VILI” can offer a cost efficient solution first of all for the narrow gauge railways in the everyday operation. It is equipped with solar cells and run by solar energy. Furthermore as a low cost vehicle, it is running without any environmental pollution.

A keskeny nyomközű vasutak – egy-
két kivételtől eltekintve – turisztikai
szerepe került előtérbe a XX. század
utolsó évtizedeire. Amely vasutak-
nak nem sikerült átállniuk a teher-
szállításról a turisztikai célú üzem-
re, és rentabilitást elérniük, azokat
elérte a megszűnés. A megmaradt,
23 kisvasút számára különösen
a kisforgalmú időszakokra jelent
megfelelő megoldást a napelemes
motorkocsi, amelynek fajlagos üze-
meltetési költsége közel nyolcszor
kevesebb, mint az azonos kapacitású
dízelmotordonnyal vontatott szerel-
vényeké. A magyarországi keskeny
nyomközű vasutak jelentős része
természetvédelmi területen fekszik,
így egy környezetbarát jármű kifej-
lesztése vált indokolttá. Mivel ez a

jármű teljesen villamos üzemű, így
a nemzeti parkokban, és a fokozot-
tan védett területeken is közleked-
het, tehát akár erdészeti, és vadgaz-
dálkodási célokra is alkalmas lehet.
A sorozatjárművekből egyszerre
maximálisan három jármű össze-
kapcsolható, és egy vezetőállásból
vezethető, így az egyszerre elszál-
lítható utasmennyiséget rugalmasan
lehet igazítani az aktuálisan utazni
akaró emberek létszámához. Egy
motorkocsin egyidejűleg 28 utas és
a vezető foglalhat helyet. Amennyi-
ben a járművet mozgáskorlátozott
ember is igénybe veszi kerekesszé-
kel, úgy részére a vezető melletti
ülések eltávolításával alakítható ki
hely, a feljutás pedig a járműalváz
alól kihúzható rámpával megoldott.

A jármű időjárásálló kivitelben ké-
szül, ez magában foglalja a villamos
berendezések szigetelését, valamint
a vezető, és az utasok eső elleni
védelmét. Az akkumulátorral üze-
melő, keskeny nyomközű járművek
alkalmazása nem új keletű, mert a
XX. század közepétől a bányavas-
utaknál gyakran kerültek alkalmá-
zásra különböző gyártók járművei.
A motorkocsi különlegessége a kor-
szerű, félvezetőkre épített, teljesen
elektronikus járművezérlésben, a
rekuperációs rendszerben, illetve
a napelemes akkumulátortöltés le-
hetőségében rejlik. A járművezérlő
egység a vezetőpult része. Ez egy
PLC- vezérlő rendszer, amely ellátja
mind a fő-, mind pedig a segédüze-
mek vezérlését, érteve itt a menet-, és

fékfokozatok kapcsolását, valamint a kürt, világítás, és egyéb segédzselemek kapcsolását is. A hajtásrendszer a következő elemekből épül fel: tengelyenként egy-egy háromfázisú aszinkronmotor, a motor tengelyén bordás szíjtárcsa, bordásszíj, nagy bordás szíjtárcsa, differenciálmű, és a kerekek. A differenciálművet, és a fékezéshez szükséges berendezéseket együttesen tartalmazza egy tehergépjárműből kisserelt hátsóhíd, amelyből egy motorkocsiban kettő darab található. A prototípus jármű jelenleg is üzemel a Királyréti Erdei Vasút járműparkjának részeként. A sorozatjárművek megjelenése biztosíthatja hosszabb távon is a magyarországi keskeny nyomközű vasutak fennmaradását.

A sorozatjármű főbb műszaki adatai:

Engedélyezett legnagyobb sebessége:	25 km/h
Ütközők közti hossza:	7600 mm
Járműszekrény szélessége:	2000 mm
Összes/hajtott tengelyek száma:	2 / 2
Legnagyobb teljesítménye:	11 kW
Rakott/üres tömege:	5,8t / 3,6t
Maximális utasbefogadó képessége:	28 ülőhely, vagy 20 ülőhely +2 kerekesszék
Napelemek darabszáma:	6 db
Napelemek mérete:	1650×995 mm
Napelemek összteljesítménye:	1350 W
Hajtómotorok típusa:	VZ132, talpas kivitelű, háromfázisú aszinkronmotor
Vontatási feszültség:	144 V
Üzemi fék:	villamos fék rekuperációs rendszerrel
Rögzítő fék:	hidraulikus tárcsafék

